

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**GESTIÓ DE TURISME RURAL I
DE MUNTANYA**

Any acadèmic 2015-16

Informació general de l'assignatura

Denominació	GESTIÓ DE TURISME RURAL I DE MUNTANYA
Codi	102625
Semestre d'impartició	2n Q Avaluació Continuada
Caràcter	Obligatòria
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Horari de tutoria/lloc	Dimecres de 15,30 a 17 h
Departament/s	Administració d'Empreses i Gestió Econòmica dels Recursos Naturals
Modalitat	Presencial
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Castellà
Grau/Màster	Grau en Turisme
Horari de tutoria/lloc	Dimecres de 15,30 a 17 h
Adreça electrònica professor/a (s/es)	antonio.colom@aegern.udl.cat Antonio_Colom@hotmail.com

Antoni Colom

Informació complementària de l'assignatura

Recomanacions:

- Assistir al primer dia de curs d'aquesta assignatura, on s'efectuarà la presentació i aspectes motivacionals de la mateixa, i així mateix es realitzarà un petit debat amb l'alumnat.
  - Obtenir el DVD amb la major part dels continguts: programa docent, calendari d'activitats, material didàctic teòric i pràctic (temes en powerpoint i format PDF, i llista de treballs pràctics), casos de turisme rural i de muntanya, material estadístic i complementari, etc.
  - Seguir el Pla general de l'assignatura proposat i utilitzar el Sistema SAKAI de la Universitat de Lleida.
- Denominació de la matèria o curs: TURISME RURAL I DE MUNTANYA.
Titulació: Grau en Turisme. Facultat de Dret i Economia (FDE).
Departament: Administració d'empreses i Gestió Econòmica dels Recursos Naturals (AEGERN).
Professor que coordina i imparteix el curs: Dr. ANTONIO COLOM GORGUES.
e-mail: Antonio_Colom@hotmail.com ; Tel. 973 702812.
Requisits previs: No s'estableixen ni es consideren requisits previs.
Període lectiu: Segon semestre.
Càrrega docent ECTS: 6 crèdits segons model ECTS del modelo EEES. 150 hores totals (60 hores presencials).
Període de Tutories: Dimecres de 15,30 a 17 hores, i també serà possible quedar amb el professor en un moment determinat, amb petició d'hora per telèfon o a través d'internet.
Lloc de les tutories: Departament d'AEGERN, despatx corresponent del professor en la FDE.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Veure apartat competències

Competències

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

Objectius

- **3. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE L'ASSIGNATURA.**
  1. Ser capaç de conèixer i comprendre els conceptes, definicions i el seu transfons sobre el turisme rural i de muntanya, sobretot dins el context del desenvolupament socioeconòmic de les zones rurals, i en referència principal a la Unió Europea.
  2. Ser capaç de conèixer i saber analitzar la dinàmica de desenvolupament rural de la Unió Europea en els períodes 2000-2006 (Agenda 2000), comprendre el model, programes i iniciatives comunitàries en els períodes anteriors, per així conèixer i comprendre les característiques del període actual 2007-2013.
  3. Ser capaç de conèixer, comprendre i saber analitzar les accions i activitats de turisme rural, com les activitats d'agroturisme, turisme verd, turisme ecològic, turisme de muntanya, turisme esportiu, turisme religiós, enoturisme, turisme de neu i altres tipus. Ser capaç de conèixer i analitzar les activitats més comuns dins els espais de la província de Lleida i de Catalunya, si mes no, conèixer també activitats de referència en d'altres indrets de l'estat espanyol i d'altres països europeus o no europeus.
  4. Ser capaç de comprendre i aplicar una sèrie de conceptes i elements socioeconòmics per a la gestió turística rural: promoció, anàlisi i planificació estratègica, creació d'empreses de turisme i comercialització – màrqueting d'activitats turístiques dintre del marc o context de les iniciatives empresarials del turisme rural i de muntanya.
- **4. COMPETÈNCIES TRANSVERSALS O GENÈRIQUES DE L'ASSIGNATURA.**
  1. Capacitat de treball en grup o en equip per estudiar casos, realitzar treballs diversos o solucionar problemes.
  2. Capacitat de cerca d'informació a través de fonts secundàries publicades en format paper, revistes, llibres o en format informàtic a través d'ordinador i/o a través d'internet.
  3. Capacitat d'anàlisi, de crítica i de síntesis.
  4. Capacitat bàsica comunicativa a través de escrits i de viva veu individualment i en grup.
  5. OBJECTIUS DOCENTS DE L'ASSIGNATURA. a. Descriure, estudiar i analitzar els conceptes i

elements diversos relacionats amb el Turisme Rural i de Muntanya, sobre la base dels conceptes de les Comunitats Rurals i el Desenvolupament Rural a la Unió Europea. (Oa) b. Estudiar i analitzar la dinàmica del Desenvolupament Rural a la Unió Europea en el període 2000-2006 (Agenda 2000), per concretar l'actual dinàmica del període actual 2007-2013, amb especial referència a aplicacions de turisme rural i de muntanya (eixos estratègics, mesures, iniciatives, valorització patrimonial, etc.). (Ob) c. Descriure i analitzar les iniciatives europees LEADER, PRODER, INTERREG III, Agrupació Europea de Cooperació Territorial (AECT), com a eines i marc financer per poder programar, planificar i finançar la realització d'activitats turístiques rurals i de muntanya. (Oc) d. Estudiar i descriure la relació entre l'activitat turística rural amb el Medi Ambient, les figures de Protecció de la Biodiversitat a la Unió Europea i a Espanya. (Od) e. Definir, descriure i estudiar el concepte i diferents tipologies d'accions dins el Turisme Rural i de Muntanya. Estudiar i analitzar les activitats d'agroturisme, turisme verd, turisme ecològic, turisme de muntanya, turisme esportiu, turisme gastronòmic, turisme religiós, enoturisme, turisme de neu, rutes turístiques i territori museu i altres tipus. Descriure diverses classes o tipologies d'activitats dins de l'entorn rural. (Oe) f. Estudiar i adquirir una base de destresa per la gestió del turisme rural i de muntanya: promoció, planificació estratègica, creació d'empreses, i comercialització - marketing d'iniciatives empresarials de turisme rural. (Of) g. Realitzar una sèrie de treballs pràctics per tal de adquirir habilitats i destreses de gestió en turisme rural. (Og)

- Correcció en l'expressió oral i escrita

Competències específiques de la titulació

- Exercir les funcions relacionades en les diferents àrees funcionals d'una empresa turística i institucions.
- Crear i dirigir una empresa de serveis turístics atenent i responent als canvis de l'entorn en què opera.
- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

Competències transversals de la titulació

- Capacitat d'organitzar i planificar.
- Ser capaç de treballar i d'aprendre de manera autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.
- Treball en equip i lideratge.

Objectius

- OBJECTIUS DOCENTS: a . Descriure, estudiar i analitzar els conceptes i elements diversos relacionats amb el Turisme Rural i de Muntanya, sobre la base dels conceptes de les Comunitats Rurals i el Desenvolupament Rural a la Unió Europea. (Oa) b. Estudiar i analitzar la dinàmica del Desenvolupament Rural a la Unió Europea en el període 2000-2006 (Agenda 2000), per concretar la dinàmica del període actual 2007-2013, amb especial referència a aplicacions de turisme rural i de muntanya (eixos estratègics, mesures, iniciatives, valorització patrimonial, etc.). (Ob) c . Descriure i analitzar les iniciatives europees LEADER, PRODER, INTERREG III, Agrupació Europea de Cooperació Territorial (AECT), com a eines i marc financer per poder programar, planificar i finançar la realització d'activitats turístiques rurals i de muntanya. (Oc) d . Estudiar i descriure la relació entre l'activitat turística rural amb el Medi ambient, i les figures de Protecció de la Biodiversitat a la Unió Europea i a Espanya. (Od) i. Definir, descriure i estudiar el concepte i diferents tipologies d'accions dins el Turisme Rural i de Muntanya. Estudiar i analitzar les activitats d'agroturisme, turisme verd, turisme ecològic, turisme de muntanya, turisme esportiu, turisme gastronòmic, turisme religiós, enoturisme, turisme de neu, rutes turístiques i territori museu i altres tipus. Descriure diverses classes o tipologies d'activitats dins de l'entorn rural. (Oe) f. Estudiar i adquirir una base de destresa per a la gestió del turisme rural i de muntanya: promoció, planificació estratègica, creació d'empreses, i comercialització - màrqueting d'iniciatives empresarials de turisme rural. (Of) g. Realitzar una sèrie de treballs pràctics per tal d'adquirir habilitats i destreses de gestió en turisme

rural. (Og)

Continguts fonamentals de l'assignatura

Continguts de la matèria

CONTINGUTS TEÒRICS PER TEMES:

PART I. INTRODUCCIÓ AI TURISME RURAL I DE MUNTANYA, I AI DESENVOLUPAMENT RURAL.

Tema 1. Conceptes i definicions respecte el turisme rural i el desenvolupament rural a la Unió Europea.

Relació del Desenvolupament Rural amb el Turisme Rural. Aproximació al Turisme Rural, el seu origen i la seva evolució històrica. Fases i períodes evolutius del turisme i els allotjaments rurals. Turisme rural i desenvolupament rural. Objecte del Desenvolupament rural. Cerca de sostenibilitat demogràfica, mediambiental, sociocultural i econòmica en les comunitats i entorns rurals. Habitat i Població en el mitjà rural. Dinàmica demogràfica. Història del desenvolupament rural en la Unió Europea en el període 1994-1999. Fons estructurals, Fons de Cohesió, Objectius prioritaris, Iniciatives i Programes.

Tema 2. Multifuncionalitat de l'Agricultura, Patrimonis i Multiactividades en l'espai rural, Agenda 2000 i període actual 2007-2013.

Desenvolupament Rural a la Unió Europea al període 2000-2006. Agenda 2000 i reformes de la PAC: una experiència aprofitable. Principis i eixos d'accions. L'Europa ampliada UE-25 i el període actual 2007-2013. Plantejaments relacionals de la PAC de la UE amb el Turisme Rural. Patrimonis natural i físic, cultural, històric, artístic, arquitectònic, folklòric, gastronòmic i el seu potencial de valorització i generació d'activitats turístiques.

Tema 3. Iniciatives Europees dins del'Agenda 2000 en la Unió Europea. PAC actual i Turisme Rural: Eixos 1, 2, 3 i 4: LEADER en el període 2007-2013.

Les iniciatives europees com a marc o eina de finançament d'activitats turístiques dins els espais rurals. Iniciatives LEADER. Iniciativa INTERREG III i Agrupació Europea de Cooperació Territorial (AECT). PAC actual: Eixos 1, 2, 3 i 4: LEADER en el període 2007-2013. Eixos estratègics i mesures per al desenvolupament del món rural. Relació Turisme Rural i PAC actual.

. La

Tema 5. Introducció al Turisme Rural i de Muntanya. Aspectes distintius. Base Normativa en les CC.AA. espanyoles. Introducció al Turisme Rural: Agroturisme, Turisme Verd i Turisme Ecològic. Altres formes de Turisme. Turisme de Muntanya i Turisme de Neu. Base fonamental normativa aplicable al Turisme Rural: El Turisme rural en les Comunitats Autònomes espanyoles, la regulació normativa i figures i denominacions d'allotjaments rurals.

PART II. DESCRIPCIÓ DE DIFERENTS FORMES I DIFERENTS ACTIVITATS I RECURSOS EMPRATS EN EL TURISME RURAL I DE MUNTANYA.

Tema 6. Diferents activitats agroturístiques. Els allotjaments rurals. Escoles de Naturalesa i Albergsrurals. Allotjaments rurals i cases de pagès i el seu impacte al mercat turístic rural a Espanya. Anàlisi dels últims anys. Agroturisme i participació en les activitats agràries i forestals. Nivells de serveis i implementació d'activitats diverses. Escoles de Naturalesa. Albergs per a ensenyament d'activitats rurals i agràries. Camps d'aprenentatge. Estudi de casos.

Tema 7. Turisme Verd i Turisme Ecològic. Turisme Cultural i Religiós. Enoturismo. Rutes Turístiques i unes altres. Paisatgisme natural i espais verds de muntanya. Espais Naturals Protegits i activitats de gaudi i turisme. Centres d'acolliment, zones restringides i nivell de serveis. Rutes, itineraris, camins vius, referències de flora i fauna, figures naturals d'interès. Turisme Cultural. Turisme Religiós. El Turisme del Vi o Enoturismo. El Turisme Alimentari. Rutes Turístiques: rutes gastronòmiques, culturals, històriques, arquitectòniques, artístiques, mixtes, etc. El concepte de Museu Territori Rural. Parcs Temàtics. Estudi de casos.

Tema 8. Esports i activitats diverses d'aventura, de risc i unes altres dins els Espais rurals. Principals activitats esportives i d'aventura. Senderisme a peu i en mountain bike; senderismes o rutes a cavall, diligències i carretes a tir de cavalls; esports d'aigua en rius i llacs: rafting i aigües braves, kayacs, piraguas, hidrospeed, barques, etc.; barranquisme, puenting, escalada en cursos d'aigua; esports de risc en terra i aire: escalada, escalada en neu i gel, alpinisme, ala delta i parapente, ultralleugers, combinació ultralleuger i esquí, etc.; esports convencionals d'hivern i neu: esquí alpí, esquí de fons, surf de neu i unes altres. El Turisme de salut i relax: Balnearis i Spa. Estudi de casos.

Tema 9. La Qualitat dels Espais Protegits de Muntanya i dels Allotjaments Turístics. EUROPARC o Federació Europea de Parcs Naturals i les seves activitats. Turisme Sostenible als Parcs Naturals. La Q de qualitat turística en els Espais Protegits. Aplicació de la Qualitat i Certificacions de Qualitat en el cas dels Allotjaments de Turisme Rural.

Tema 10. El Turisme Rural i el Desenvolupament Rural en altres països europeus a tot arreu el món. Turisme Rural en altres Països europeus. Associacions i organitzacions de Turisme Rural. Portals en Internet amb oferta de Turisme Rural en qualsevol part de tothom.

PART III. GESTIÓ DE L'EMPRESA TURÍSTICA: PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA I COMERCIALITZACIÓ DE MÀRQUETING DE PRODUCTES TURÍSTICS RURALS I DE MUNTANYA.

Tema 11. La Direcció i gestió Estratègica d'una Empresa de Turisme Rural i de Muntanya. Plantejament d'organització empresarial i d'empresa - sistema. Macroentorn o suprasistema ambiental i la seva anàlisi. Adaptació dinàmica de l'empresa a l'entorn. Eines per a la planificació i decisió de l'estratègia empresarial: Entorn, empresa i anàlisi DAFO, estudi d'escenaris, anàlisi de forces competitives, Diamant Porter i unes altres. Cadena de valor i competitivitat empresarial.

Tema 12. Introducció al Màrqueting Agro-rural i d'activitats de Turisme Rural i de Muntanya. Definicions de màrqueting. Necessitats, desitjos i demanda del consumidor. Diferències entre Vendes i Màrqueting. Variables de Màrqueting. Les 4 P's del Màrqueting Mix. La satisfacció del consumidor. Motivació, percepció, aprenentatge i

experiència. Intercanvis i mercat. El procés de desenvolupament del consumidor. Atraient, retenint i satisfent consumidors.

Tema 13. Polítiques, estratègies i variables de Producte i Preu. Concepte de producte i diferents nivells de producte. Variables de producte. Cicle de vida del producte i estratègies. Diferents plantejaments segons algunes variables. Preu i les seves variables. La lògica d'acció per a la fixació de preu. Adaptació del preu a fets i circumstàncies.

Tema 14. Polítiques, estratègies i variables de Distribució i de Promoció-Comunicació. La distribució i el conjunt de principals variables. Canals comercials i agents comercials. Estratègies de distribució. Principals Variables de Promoció-Comunicació. Mix promocional. El fenomen de la comunicació. Publicitat i el pla publicitari. Relacions públiques. Força de vendes.

Tema 15. Emprenedoria turística rural. Pla d'empresa i Pla de Màrqueting. Desde l'anàlisi de l'entorn de l'estratègia empresarial i la seva estructuració. Diferents capítols del Pla d'empresa. Forma de l'empresa i la seva constitució. Permisos i tràmits. Estatut empresarial. Objectius, estratègia global. Descripció de l'empresa, i de la iniciativa o negoci. Estructuració i fonamentació legal de l'empresa. Estudi de Mercat. Anàlisi Extern: Entorn, Consumidor, Competència, Sector, Preus, Fòrums de Mercat. Descripció del Producte/s i Mercats. Pla de Màrqueting. Estratègia i Tàctiques de Màrqueting-Mix. Estructura Organitzacional, Sistema d'Adreça, i Recursos Humans. Procés Productiu. Descripció Tècnica del Procés. Aprovisionaments. Pla de Compres. Avaluació econòmica-financera. Plans previsionals o ex-davant. Sistema Comptable. Anàlisi de resultats o ex-post.

CONTINGUTS D'ACTIVITATS PRÀCTIQUES A REALITZAR:

- TP1. Anàlisi de l'entorn i caracterització i posicionament socioeconòmic d'una comarca o territori rural.
- TP2. Anàlisi de la Legislació de Turisme Rural de les CC.AA. d'Espanya.
- TP3. Inventari de Recursos i Oferta Turística de Comarques i zones concretes del mitjà rural.
- TP4. Estudi i anàlisi d'organització i funcionament d'una estació d'esquí.
- TP5. Estudi de Casos d'Activitats Turístiques Rurals i de Muntanya.
- TP6. Planificació Estratègica d'una empresa de Turisme Rural i de Muntanya.
- TF. Treball Final del curs, sobre un tema lliure escollit per l'estudiant, relacionat amb els continguts de l'assignatura.

Nota: Els treballs pràctics TP1 i TP3 van enllaçats i es proposa la seva realització en conjunt.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia recomanada

La Bibliografia General de recolçament aplicable a tots els continguts teòrics i activitats pràctiques de l'assignatura es facilitarà dins de la programació de la mateixa, que estarà inclòs al DVD que es lliurarà als estudiants de la mateixa.